

**Advies over
over de integratie van het Raadgevend Comité voor de telecommunicatie
binnen de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven
zoals bepaald in artikel XIII.17 van het Wetboek Economisch Recht**

Brussel, 24 februari 2016.

1. Oorsprong van het advies

Middels een brief van 20 november 2015 heeft de heer Alexander De Croo, Minister van Ontwikkelingssamenwerking, Digitale Agenda, Telecom en Post, het Raadgevend Comité voor de telecommunicatie (hierna : Comité) om advies gevraagd betreffende de mogelijke integratie van het Comité binnen de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven (hierna : CRB), zoals bepaald in artikel XIII.17 van het Wetboek Economisch Recht.

In zijn plenaire vergadering van 24 februari 2016 heeft het Comité het hieronder opgenomen advies aangenomen.

2. Advies

2.1. Inleiding

Boek XIII van het Wetboek Economisch Recht stelt een publiekrechtelijk lichaam in met name de CRB, waarvan de opdracht bestaat in het uitbrengen aan de Wetgevende Kamers, aan de Ministerraad, aan een of meerdere ministers of aan enige andere federale overheidsinstantie, hetzij uit eigen beweging, hetzij op aanvraag van deze overheidsorganen en onder de vorm van schriftelijke verslagen, van alle adviezen of voorstellen omtrent de vraagstukken die betrekking hebben op 's lands bedrijfsleven (artikel XIII.1).

In de schoot van de CRB kunnen Bijzonder Raadgevende Commissies worden opgericht voor bepaalde bedrijfstakken (artikel XIII.6) en er wordt tevens voorzien in een integratie van de raadgevende commissies die als bevoegdheid hebben het uitbrengen van adviezen met algemene draagwijdte betreffende economische aangelegenheden (artikel XIII.17). Het Comité zou op die manier een Bijzonder Raadgevende Commissie binnen de CRB worden.

Het Comité wenst bij deze trouwens van de gelegenheid gebruik te maken om te benadrukken dat de kwaliteit, de snelheid en de representativiteit van de door het Comité verstrekte adviezen van primordiaal belang zijn. De kwaliteit en de snelheid kunnen gegarandeerd worden door een professioneel secretariaat en de representativiteit kan gegarandeerd worden door de samenstelling van het Comité. Met betrekking tot de snelheid zal het van groot belang zijn welke bepalingen in het huishoudelijk reglement van de CRB zullen opgenomen worden gezien in dit huishoudelijk reglement de organisatie en de samenwerking tussen de CRB en de in de schoot van de CRB opgerichte bijzondere commissies zullen geregeld worden.

Voor het RCT is de link naar het BIPT en de opvolging van de werkzaamheden van het BIPT een onmiskenbare en wettelijk voorziene opdracht. Desalniettemin verdienen de conclusies van de studie “Naar een succesvolle digitale transformatie van de economie: de rol van breedbandinfrastructuur en andere elementen” uitgevoerd door de CRB ook de nodige aandacht voor onze werkzaamheden.

2.2. Opmerkingen

Het Comité staat om verschillende redenen in eerste instantie positief ten opzichte van een integratie van het Comité in de CRB.

1. Het Comité is voorstander van de beoogde **doelstellingen van boek XIII** van het Wetboek Economisch Recht : efficiëntie, transparantie en administratieve vereenvoudiging. Het eenheidsloket dat het CRB zal zijn, zal een uniek aanspreekpunt vormen voor de beleidsmakers die een advies wensen te bekomen;
2. Een integratie binnen de CRB is tevens een positieve evolutie voor het Comité inzake zijn **onafhankelijkheid**. Artikel 3, § 1, van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector bepaalt dat de werkingskosten van het Comité ten laste van het BIPT komen en dat het BIPT het secretariaat verzorgt. Anderzijds wordt in de Memorie van Toelichting bij de wet van 17 januari 2003 bepaald dat de grotere autonomie die aan het BIPT gegeven wordt niet absoluut is en dat het optreden van de regulator zal worden omringd door een zeker aantal controlemechanismen, waaronder de jaarlijks door het Comité te geven aanbevelingen over de activiteiten van het BIPT. Op die wijze fungeert het Comité als controlemechanisme voor het BIPT, maar is het Comité voor zijn secretariaat en voor zijn budget afhankelijk van het BIPT.
3. Specifiek voor het **secretariaatswerk** (inclusief wetenschappelijke ondersteuning op het gebied waarvoor het Comité bevoegd is) dient gesteld te worden dat, hoewel het Comité van mening is dat het huidige secretariaat een uitstekende kennis heeft van de (dikwijls erg technische) materie waarvoor het Comité bevoegd is, niet kan ontkend worden dat er in de praktijk een aantal anomalieën waren. Zoals hierboven aangegeven fungeert het Comité als controlemechanisme voor het BIPT en was het vanzelfsprekend dat dan geen werknemers van datzelfde BIPT konden optreden als secretariaat voor het opstellen van deze adviezen. Dit zal in de toekomst kunnen vermeden worden. Het Comité is dan ook van mening dat de secretariaatsfunctie zou moeten waargenomen worden door de CRB, mits zij over de nodige deskundigheid zal kunnen beschikken (cf. Memorie van toelichting, bespreking van artikel XIII.5)¹.

Het Comité wil echter opmerken dat diens positieve benadering van de mogelijkheid tot integratie binnen de CRB afhankelijk is van een positieve invulling van de hierna vermelde aandachtspunten en kanttekeningen.

¹ “Er moet worden opgemerkt dat de taak die aan het secretariaat van de Centrale Raad voor het bedrijfsleven wordt toegekend om de opdrachten van de bijzondere commissies te ondersteunen een ruime taak van het secretariaat beoogt die ook voorafgaand opzoekingswerk of de voorbereiding van adviesontwerpen behelst, hetgeen ruimer is dan administratieve taken. De ervaring leert immers leert immers dat de kwaliteit van het werk van deze commissies vaak afhangt van de kwaliteit van de door het secretariaat uitgevoerde voorbereidende werken”.

1. Samenstelling van het Comité

De wettelijke bepalingen inzake de samenstelling van het Comité liggen vervat in het koninklijk besluit van 14 juni 2006 tot regeling van de samenstelling en de werking van het raadgevend comité voor de telecommunicatie. Deze zijn essentieel voor een goede werking van het Comité.

Het Comité vormt immers een forum waarin de gesprekspartners van de sector zitting hebben : de sociale partners (representatieve organisaties van de werknemers en van de werkgevers), de actoren van de sector (operatoren, fabrikanten, vertegenwoordigers van de gebruikers) en de vertegenwoordigers van de federale, gemeenschaps- en gewestoverheden. Door zijn samenstelling vormt het Comité een observatorium dat toegespitst is op de evolutie en de tendensen van de telecommunicatie. De evenwichtige samenstelling (werkgevers/werknemers, operatoren/gebruikers en vertegenwoordigers van de overheden) van het Comité garandeert dan ook de representativiteit ervan en het behoud van het evenwicht is dan ook essentieel.

2. Organisatie en samenwerking tussen de CRB en de in de schoot van de CRB opgerichte bijzondere raadgevend commissies

Volgens artikel XIII.4 van het Wetboek van Economisch Recht stelt de CRB zijn huishoudelijk reglement op dat ter goedkeuring aan de Koning wordt voorgelegd. Dit reglement voorziet ook in de organisatie en de samenwerking tussen de CRB en de in de schoot van de CRB opgerichte bijzondere raadgevend commissies.

Uit navraag bij de CRB blijkt de aanpassing van het huishoudelijk reglement van de CRB, conform wat in artikel 4 voorzien is, nog in voorbereiding te zijn.

Het Comité benadrukt dan ook het belang van de bepalingen die met betrekking tot de organisatie en de samenwerking tussen de CRB en de in de schoot van de CRB opgerichte bijzondere commissies in het aangepaste huishoudelijk reglement zullen opgenomen worden. In dit verband verwijzen wij inzonderheid naar wat in het hierna opgenomen punt 4 is opgenomen.

3. Volwaardige ondersteuning door het secretariaat

Artikel XIII.13 van het Wetboek van Economisch Recht voorziet dat bij ontstentenis van bijzondere regels in de oprichtingsakte of -aktes van een bijzondere raadgevende commissie het secretariaat wordt waargenomen door het secretariaat van de CRB.

Zoals hoger gesteld is het Comité de mening toegedaan dat de secretariaatsfunctie beter op zijn plaats is bij de CRB, wanneer deze ten minste beschikt over de nodige deskundigheid op het gebied waarvoor het Comité bevoegd is . Eventueel moet beroep kunnen gedaan worden op externe expertise. Voor het Comité is het immers cruciaal dat, eens het Comité geïntegreerd is binnen de CRB, in het belang van de onafhankelijkheid van het Comité, de secretariaatsfunctie door de CRB opgenomen wordt. Eventueel kan nog steeds op de expertise van het BIPT beroep gedaan worden middels de vertegenwoordiging van het BIPT als waarnemer in de schoot van het Comité (artikel 3, § 3, tweede lid, van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector) of middels de opname van BIPT-medewerkers als permanent

expert binnen het Comité (artikel 12 van het koninklijk besluit van 14 juni 2006 tot regeling van de samenstelling en de werking van het raadgevend comité voor de telecommunicatie). Mede gezien de CRB een uitgebreide staf met een eigen studiedienst heeft, terwijl het huidige Comité geen eigen staf en slechts zeer beperkte middelen heeft, opteert het Comité ervoor dat geen bijzondere regels in de oprichtingsakte worden opgenomen zodat het secretariaat kan worden waargenomen door de CRB. Het zou immers een voordeel zijn mocht het RCT een beroep kunnen doen op de staf en de middelen van de CRB. Het Comité wenst trouwens te benadrukken dat het voor het Comité onontbeerlijk is dat het over een wetenschappelijk en administratief secretariaat beschikt of hierop beroep kan doen teneinde te garanderen dat adviezen worden opgesteld rekening houdend met de aandachtspunten die worden aangebracht door de leden. De adviezen en communicaties van het Comité moeten immers kunnen worden opgesteld, goedgekeurd en gepubliceerd/verstrekkt volgens betrouwbare, eenvoudige methodes die een daadwerkelijke reactiviteit mogelijk maken, afgestemd op de behoeften van het economische, maatschappelijke en politieke leven.

4. Behandeling van adviesaanvragen

Volgens artikel XIII.20 van het Wetboek van Economisch Recht zal elke adviesaanvraag worden ingediend bij het secretariaat van de geïntegreerde CRB, waarna de voorzitter van de CRB deze adviesaanvraag zal overmaken aan de bevoegde bijzondere raadgevende commissie(s). Hier wil het Comité een aantal ernstige kanttekeningen maken. Het Comité heeft, net als alle andere raadgevende organen, haar eigen karakter, zowel wat betreft haar werking als haar samenstelling. Wanneer beslist wordt om een adviesaanvraag (niet) over te maken aan het Comité moeten al deze factoren in rekening worden gebracht. De beslissing van de voorzitter van de CRB om een adviesaanvraag aan deze of gene bijzondere raadgevende commissie over te maken mag niet louter gebaseerd zijn op de samenstelling of de manier van adviesverstrekking.

Vervolgens zou deze beslissing niet enkel door de voorzitter van de CRB moeten gebeuren, maar zou een voorafgaandelijk overleg dienen plaats te vinden met de verschillende voorzitters van de bijzondere raadgevende commissies. Wanneer een bijzondere raadgevende commissie van mening is dat zij een advies zou moeten verstrekken, doch niet werd geraadpleegd, moet zij dit kunnen melden en/of beroep aantekenen tegen de beslissing van de voorzitter van de CRB.

Als aan meerdere bijzondere raadgevende commissies een vraag voorgelegd wordt over eenzelfde onderwerp, dan worden de adviezen van de bijzondere raadgevende commissies opgenomen in een globaal advies van de CRB. De vraag stelt zich in welke mate de eigenheid van het advies van het Comité zal kunnen behouden blijven wanneer deze wordt opgenomen in een gemeenschappelijk advies. Zal van de verschillende gevraagde adviezen de grootste gemene deler worden getrokken of zal elk advies apart en in zijn volledigheid worden opgenomen in het gemeenschappelijk advies?

Het Comité wenst in deze trouwens nog te benadrukken dat het voorzien van een bijkomende stap in een adviesaanvraag door het centraliseren van de adviezen bij de CRB, niet mag leiden tot een vertraging in de behandeling van deze adviesaanvraag.

Tot slot wenst het Comité nog aandacht te vragen voor het volgende : in bepaalde gevallen wordt een adviesaanvraag bij een specifieke adviesraad verplicht gesteld bij wet. Het

Comité stelt zich dan ook de vraag of dit zo zal blijven, of indien deze specifieke bepalingen allen zullen gewijzigd worden en dat er bijgevolg een advies aan de CRB zal worden gevraagd. Wanneer de verwijzing naar specifieke raden of commissies intact blijft, zullen deze dan voor het verstrekken van bedoeld advies ook een beroep kunnen doen op de ondersteuning vanuit de CRB?

5. Herziening van de scope van de werkzaamheden van het Comité

De opdracht van het Comité en van de CRB loopt grotendeels gelijk : het geven van adviezen met betrekking tot 's lands bedrijfsleven enerzijds en telecommunicatie anderzijds, hoewel het Comité nog enkele specifieke opdrachten heeft, waaronder het formuleren van aanbevelingen omtrent de activiteiten van het BIPT. Omtrent deze laatste taak lijkt het nuttig de link met het jaarverslag niet langer te bewaren maar aan het Comité meer vrijheid te geven over de invulling van de werkzaamheden aangaande de aanbevelingen ten aanzien van het BIPT.

Het takenpakket van het Comité ligt vervat in de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector, de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven en de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie.

Gezien een integratie van het Comité de facto een wetswijziging van hoger vermeldde wetten met zich mee zal brengen, pleit het Comité ervoor om de scope van de werkzaamheden van het Comité uit te breiden. Wat gisteren immers in de definitie van telecom kon vervat worden, is vandaag een bredere werkelijkheid : er moet rekening worden gehouden met de voortaan centrale rol van het digitale in de maatschappij en het bedrijfsleven.

Het is dan ook wenselijk dat de werkzaamheden gericht blijven op het belang van telecom binnen deze digitalisering. Vandaag is telecom immers, onder meer in ons land, het sleutelement zowel in termen van activiteiten als van tewerkstelling op Belgische bodem binnen deze digitalisering en dat zal het morgen ook blijven - cf. Studie 2015 van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven, uitgevoerd op het verzoek van het RCT.

Het Comité drukt dan ook bij deze de wens uit om nauw betrokken te worden bij de hoger vermeldde wetswijzigingen.

6. De rol van de voorzitter van het Comité

Momenteel heeft het Comité niet langer een voorzitter sinds de vorige voorzitter, de heer Robert Queck, ontslag genomen heeft wegens onverenigbaarheid met zijn nieuwe taak binnen de Medienrat. Zonder afbreuk te doen aan de bepalingen opgenomen in artikel 2 van het koninklijk besluit van 14 juni 2006 tot regeling van de samenstelling en de werking van het raadgevend comité voor de telecommunicatie², wenst het Comité van de gelegenheid gebruik te maken om te benadrukken dat het onontbeerlijk is dat de persoon die wordt aangeduid als Voorzitter over de volgende kwaliteiten beschikt : beschikbaarheid, assertiviteit, knowhow, capaciteit om de band tussen het Comité, zijn leden, en de overheden alsook de verschillende stakeholders te creëren en te onderhouden.

² De voorzitter mag geen gewone activiteit uitoefenen in de handel of de nijverheid; hij wordt verkozen wegens zijn deskundigheid inzake telecommunicatie.

7. De identiteit en de stem van het RCT behouden

Er dient ten allen koste worden vermeden dat een integratie van het Comité binnen de CRB de facto uitdraait op een verwatering van de stem van het Comité binnen een grotere instantie, en een verlies van identiteit van een sector die enerzijds cruciaal is en anderzijds nog steeds volop groeit.

8. Integratie van alle adviesorganen

Het Comité meent dat de integratie enkel een toegevoegde waarde heeft wanneer ook andere adviesorganen opgenomen worden. Nochtans is het Comité er zich van bewust dat een integratie van alle federale adviesorganen weliswaar ideaal is, maar dat deze integratie slechts slaagkans heeft wanneer deze operatie in fases verloopt, progressief en steeds in overleg met de verschillende betrokken instanties. De idee achter Boek XIII van het Wetboek Economisch Recht kan pas optimaal tot zijn recht komen wanneer alle federale adviesorganen geïntegreerd worden.